

En Plattform For
Samfunnsansvar

FNS GLOBAL COMPACT

I januar 2009 lanserte regjeringen en stortingsmelding om næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi (St. meld. nr. 10 (2008-2009)). Her trekkes FNs Global Compact frem som et godt rammeverk for hvordan man kan jobbe målrettet med samfunnsansvar.

Dette heftet introduserer FNs Global Compact - et hjelpemiddel for bedrifter som ønsker å ta sitt samfunnsansvar på alvor.

Hva er FNs Global Compact?

FNs Global Compact baserer seg på ti prinsipper på områdene menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og anti-korrupsjon - som alle ansvarlige bedrifter bør følge. Tilslutning til Global Compact betyr at man gjør sitt beste for å drive sin virksomhet i tråd med de ti prinsippene.

Global Compact er i dag verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar med mer enn 6 500 deltagere hvorav over 5 000 bedrifter fra 130 land. Over halvparten av deltagerne er mindre bedrifter.

Global Compact har to hovedmålsettinger:

- Å gjøre de ti prinsippene til en del av forretningsvirksomheten i bedrifter over hele verden;
- Å fremme aktiviteter og partnerskap som bidrar til å innfri FNs mål om en bærekraftig utvikling¹.

Ingen bedrifter er for små til å jobbe bevisst med samfunnsansvar. Det gjelder egen virksomhet, der man bør sjekke om det kan finnes utfordringer knyttet til arbeidslivsstandarder, miljø, korrupsjon eller menneskerettigheter. Det kan i like høy grad gjelde underleverandører. Om man selv jobber innenfor et godt regelverk i Norge, kan underleverandører ha utfordringer i utlandet. Norske bedrifter, enten de er produsenter eller importører, må være bevisst på hvilke forhold produktene man tilbyr er fremstilt under. Dette er en viktig del av samfunnsansvaret.

¹ "En utvikling som tilfredsstillter dagens generasjoners behov uten at det går på bekostning av framtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstillte sine behov" (UN Commission on Sustainable Development, 1993). Les mer om FNs Tusenårsmål for bærekraftig utvikling: www.undp.no/bakgrunn

Hvorfor delta i FNs Global Compact?

Stadig flere bedrifter ser en sammenheng mellom sitt miljø- og samfunnsmessige engasjement, og bedriftens langsiktige fortjeneste. Samfunnsansvar kan styrke bedriftens risikostyring og troverdighet, redusere kostnader som følge av lavere energi forbruk og øke tilfredsheten blant bedriftens medarbeidere. En bevisst holdning til samfunnsansvar vil styrke bedriftens omdømme. Deltagelse i Global Compact gir også bedrifter muligheten til å delta i globale initiativ for en bærekraftig utvikling.

Samfunnsansvarsarbeid gjennom Global Compact bygger på frivillighet, åpenhet og etterlevelse av de ti prinsippene.

Global Compact er	Global Compact er ikke
Et frivillig initiativ	Juridisk bindende
Et globalt nettverk av bedrifter og andre samfunnsaktører	En bindende standard, et styringssystem eller en code of conduct
Et forum for erfaringsutveksling	En måte å overvåke bedrifters aktiviteter på
Et instrument for god forretningsledelse og forbedring av bedriftspraksis	Veldedighet
	En PR-kanal

Som deltager i Global Compact forventes det at man:

- Integrerer de ti prinsippene i bedriftens strategi og daglige drift.
- Rapporterer på bedriftens aktiviteter og forbedring knyttet til de ti prinsippene. Rapportering kan skje i årsrapporten eller i en egen bærekraftsrapport. Omfanget og innholdet avhenger av bedriftens størrelse og virksomhetsområde. Den skal i størst mulig grad kunne etterprøves eller tallfestes.
- Fremmer Global Compact og samfunnsansvar overfor kunder, leverandører og offentligheten generelt.
- Eventuelt etablerer partnerskap med for eksempel organisasjoner eller myndigheter for å bidra til samfunnsmessige målsetninger, som utdanning, helse, likestilling og miljø.

Ingen bedrifter er perfekte. Ved å slutte seg til Global Compact, signaliserer man at bedriften jobber for å forbedre seg på relevante områder.

Hva kan FNs Global Compact tilby

Gjennom deltagelse i **Global Compact** får bedrifter tilgang på kunnskap og hjelpemidler som er nyttige i arbeidet med samfunnsansvar. Bedrifter får også anledning til å møtes, dele erfaringer og diskutere utfordringer og løsninger.

Bedrifter engasjerer seg på fire måter:

Global Compact Lokalt Nettverk:

I over 80 land har Global Compact deltagere dannet lokale nettverk som skal støtte bedriftenes arbeid med de ti prinsippene. Nettverkene utgjør en viktig bærebjelke i Global Compact. De er selvstyrte, ledet av bedrifter, og har som formål å iverksette de ti prinsippene på en måte som er tilpasset lokale forhold. Deltagelse i et lokalt nettverk kan gi mulighet for samarbeid med andre bedrifter. Mange nettverk bistår også bedrifter i å utarbeide den årlige rapporten om de ti prinsippene ("Communication on Progress").

Global Compact Nordiske Nettverk:

Det nordiske nettverket var et av de første lokale nettverk som ble dannet av Global Compact deltagere. Nettverket har eksistert siden 2001, og deltagerne møtes regelmessig to ganger i året for erfaringsutveksling. Sekretariatsansvaret for nettverket har de senere år gått på rundgang mellom arbeidsgiverforeningene i Norden. NHO var ansvarlig i 2005 – 2007. I 2008-2009 drives sekretariatet av Dansk Industri. For mer informasjon om det nordiske nettverket besøk <http://www.gcnordic.net/>

Dialog og læring: Dialog mellom bedrifter og andre samfunnsaktører er et viktig instrument for å fremme forståelse omkring utfordringer og muligheter knyttet til samfunnsansvar. Både Global

Compact sentralt og lokale nettverk arrangerer jevnlig møter og seminarer om problemstillinger som er knyttet til for eksempel leverandørstyring, korrupsjon eller klimaforandringer.

Samarbeid med andre bedrifter: På noen områder, som for eksempel korrupsjon, kan det være vanskelig eller lite effektivt for bedrifter å jobbe individuelt. I slike situasjoner kan Global Compact hjelpe bedrifter til å komme i kontakt med hverandre så de kan jobbe sammen omkring denne type utfordringer. Andre initiativer inkluderer "Caring for Climate" (klimaforandringer) og "the CEO Water Mandate" (vann).

Partnerskap for utvikling: Partnerskap mellom offentlige og private aktører kan være et godt verktøy for å løse utfordringer som ingen sektor eller aktør klarer å løse på egenhånd. Dette kan for eksempel gjelde utfordringer knyttet til helse, utdanning, infrastruktur eller miljø, som kan være i bedrifters egen interesse å forbedre. I mange sammenhenger møter bedrifter lavere standarder på disse områdene, spesielt når man etablerer seg i andre land: i fattigere deler av verden er langsiktig profitt sterkt avhengig av samfunnsutvikling i videste forstand. FNs utviklingsprogram (UNDP) har lang erfaring med å bistå bedrifter som satser i slike land, og kan være en nyttig sparringspartner.

Hvordan melder bedriften seg inn?

- Administrerende direktør / daglig leder sender, om mulig med styrets godkjenning, et brev til FNs generalsekretær, der det uttrykkes støtte til Global Compact og de ti prinsippene (postadresse: United Nations, New York, NY 10017; Faks: +1(212) 963-1207, E-post: globalcompact@un.org).
- Deretter fyller man ut et online registreringsskjema på Global Compacts hjemmeside (www.unglobalcompact.org) og laster opp en digital kopi av brevet til generalsekretæren.
- Når innmeldingen mottas, registreres bedriften på Global Compacts hjemmeside. Bedriften vil etter 4-5 uker motta en velkomstpakke med mer informasjon fra Global Compact.
- Det er ingen avgift knyttet til å signere Global Compact.

Norske deltagere (9. november 2009)

Aker Solutions, Alliance Arkitekter, Bull & Co Advokatfirma, Compact As, Det Norske Veritas, DnB NOR, First Hotels, Ekornes, Grieg Shipping Group, IKM Gruppen, Innovasjon Norge, Johansen & Co Stansefabrikk, KLP Insurance, Kongsberg Gruppen, Machina Networks, Manpower, Moota Frontier Markets, Norsk Hydro, Norske Skogindustrier, Norges Rederiforbund, Næringslivets Hovedorganisasjon, Orkla, Oslo Fur Auctions, Plan Norge, Presentations Data, Scandinavian Water Technology, Semar, SEMCO, SINTEF, SIVATECH, Siemens, Statkraft Norfund Power Invest, Statoil, Stiftelsen for Næringsliv og Samfunn, Storebrand, Stormberg, Techni, Telenor, Yara International.

Vi oppfordrer deg og din bedrift til å vurdere tilslutning til FNs Global Compact.

Mer informasjon:

FNs Global Compact Office (New York):
www.unglobalcompact.org
globalcompact@un.org

Global Compacts nordiske nettverk:
www.gcnordic.net

NHO:
www.nho.no/bedrift_og_samfunn

FNs utviklingsprogram UNDP (kontor i Oslo):
www.undp.no/undp-og-privat-sektor

Innovasjon Norge:
www.innovasjonnorge.no/Om-oss/csr/

Utenriksdepartementet:
www.regjeringen.no/nb/dep/ud/tema/norgesfremme-og-kultursamarbeid/norges-omdomme/csr

FNs Global Compacts ti prinsipper

MENNESKERETTIGHETER

- Prinsipp nr. 1 Bedrifter skal støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og
- Prinsipp nr. 2 påse at de ikke medvirker til brudd på menneskerettighetene.

STANDARDS FOR ARBEIDSLIVET

- Prinsipp nr. 3 Bedrifter skal holde organisasjonsfriheten i hevd og sikre at retten til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes i praksis,
- Prinsipp nr. 4 sikre at alle former for tvangsarbeid avskaffes,
- Prinsipp nr. 5 sikre at barnarbeid reelt avskaffes, og
- Prinsipp nr. 6 sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes.

MILJØ

- Prinsipp nr. 7 Bedrifter skal støtte en føre-var-tilnærming til miljøutfordringer,
- Prinsipp nr. 8 ta initiativ til fremme av økt miljøansvar, og
- Prinsipp nr. 9 oppmuntre til utvikling og spredning av miljøvennlig teknologi.

BEKJEMPELSE AV KORRUPSJON

- Prinsipp nr. 10 Bedrifter skal bekjempe enhver form for korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser.

